

**ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ
МИСТЕЦТВО
В НАЦІОНАЛЬНІЙ СИСТЕМІ
ХУДОЖНЬО-ПЕДАГОГІЧНОЇ
ОСВІТИ:
СУЧАСНИЙ ДОСВІД
І ПЕРСПЕКТИВИ**

**ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
І Всеукраїнської
науково-практичної
конференції**

**18-19 березня 2021 року
м. Одеса**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
Художньо-графічний факультет
*Кафедра теорії і методики
декоративно-прикладного мистецтва та графіки*

**ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО
В НАЦІОНАЛЬНІЙ СИСТЕМІ
ХУДОЖНЬО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ:
СУЧАСНИЙ ДОСВІД І ПЕРСПЕКТИВИ**

Тези доповідей
І Всеукраїнської науково-практичної
конференції

*18–19 березня 2021 року
м. Одеса*

Одеса
«Астропринт»
2021

УДК 745/749:37(477)(062.552)
Д28

Координатор проєкту **О. В. Ткачук**

Упорядники, відповідальні секретарі:
кандидат педагогічних наук, доцент **О. В. Ткачук**;
старший викладач **Т. С. Штикало**

Друкується за рішенням вченої ради Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (*протокол № 12 від 31 травня 2021 р.*)

Д28 **Декоративно-прикладне мистецтво в національній системі**
художньо-педагогічної освіти: сучасний досвід і перспективи : тези доповідей I Всеукраїнської науково-практичної конференції (18–19 березня 2021 р., м. Одеса) / коорд. проєкту О. В. Ткачук ; упоряд., відп. секр. : О. В. Ткачук, Т. С. Штикало ; ДЗ «Південноукр. нац. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського». — Одеса : Астропринт, 2021. — 92 с.

ISBN 978–966–927–738–1

У виданні представлено тези I Всеукраїнської науково-практичної конференції, що відбулася 18–19 березня 2021 року в Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» з ініціативи кафедри теорії і методики декоративно-прикладного мистецтва та графіки. Конференція збирала воедино досвід митців-просвітників, викладачів мистецьких освітніх закладів різних рівнів, діячів культури і мистецтв задля налагодження діалогу країн і регіонів, популяризації мистецьких традицій, виявлення ролі декоративно-прикладного мистецтва в розвитку сучасної художньої освіти.

УДК 745/749:37(477)(062.552)

ISBN 978–966–927–738–1

© ДЗ «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського», 2021

Величко Дмитро Олександрович,

декан художньо-графічного факультету,
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського», заслужений діяч мистецтв України,
член Національної спілки художників України,
velichko.do@pdpu.edu.ua

СТВОРЕННЯ ДЕКОРАТИВНОЇ КОМПОЗИЦІЇ У СТАНКОВОМУ ЖИВОПИСІ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА ТА ФАХІВЦІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО ТА ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА

***Ключові слова:** декоративна композиція, станкова композиція, декоративність, художня освіта, фахові компетентності.*

Сьогодні у системі підготовки високопрофесійних фахівців в галузі образотворчого мистецтва та художньої освіти на художньо-графічному факультеті створено програми фахових дисциплін, що поєднують завдання академічних постановок та їх трансформацію у вигляді декоративних композицій. Зокрема такі завдання передбачають «Теорія та практика живопису», «Композиція в образотворчому та декоративному мистецтві», спецкурс «Спадщина світового мистецтва у сучасному живописі». Такий комплексний різновекторний підхід має методичне обґрунтування та показав добрі результати серед здобувачів різних років навчання.

Багато визнаних майстрів світового мистецтва, отримавши базову підготовку в академіях, опанувавши засади класичного реалістичного мистецтва, пішли шляхом експериментів у царині форми та знайшли власну виразну впізнавану мову творчості. Базуючись на їх досвіді, студенти художньо-графічного факультету одночасно опановують академічну систему, засоби створення тривимірного об'єму у просторі, передачі колірнього стану на прикладі завдань від найпростіших натюрмортів до постановок з фігурою людини та трансформують їх у декоративній манері.

Викладачеві важливо донести основні принципи та можливості у створенні декоративної композиції: спрощення, сплюснення, значення пластичного та кольорового ритму, знаходження колірних гармоній, значення контуру, виразність силуету, співвідношення великого і малого, можливості орнаментики тощо. Маючи певний досвід —

роботу над запропонованою викладачем постановкою, її вивчення в академічному малюнку та живописі — студенту простіше «відштовхнутися» та розпочати власне «вільне плавання» у розмаїтті варіацій трансформації форми.

Робота над декоративними станковими композиціями дозволяє здобувачам набути свободу, включитися у контекст творчого процесу визнаних митців, збагатити «лексикон» індивідуальних виражальних засобів для майбутньої творчості.

Вершинін Веніамін Миколайович,

старший викладач кафедри дизайну та мистецтва,
Міжнародний гуманітарний університет
veniaminv47@gmail.com

ДЕКОРАТИВНА КОМПОЗИЦІЯ В ДИЗАЙНІ: ФОРМАЛЬНІ ЗАКОНОМІРНОСТІ

Ключові слова: дизайн, закономірності, композиція, образ, символіка.

З метою вільного використання прийомів композиції декоративного мистецтва в графічному дизайні необхідно знати їх формальні закономірності. Узагальнюючим способом народного декоративного мистецтва, на якому базується графічна композиція сучасного дизайну, є спрощене стилізоване зображення предметного світу. Умовний, фантастичний світ декоративної композиції має свої закономірності і засоби виразності. Лаконічність, використання символів і знаків створює свій світ естетики.

Основними законами побудови композиції в дизайні є: образність, композиційна цілісність і стильова єдність. Образність форми зображення повинна включати в себе образну композиційну ідею і образну виразність. Цілісність композиції досягається за допомогою співвідпорядкованості її частин. Сильова єдність досягається за допомогою відповідності характеру форми ідейному задуму.

Для декоративної композиції характерні такі якості: статичність, динамічність, контрастність, симетричність, асиметричність, масивність, легкість, тектонічність. Засобами досягнення цих якостей є: пропорційність, рівновага, масштабність, тональність, колірне рі-